

boven vermeld vermeden worden. Want het moet om de kern gaan en niet om de franje, de linten en de rafels. De asch moet worden weggeruimd, maar de belt behoeft daarom nog niet verheerlijkt te worden.

J. G. van Gelder

HOE EENIGE PLASTIEKEN VAN EDGAR DEGAS WERDEN TERUGGEVONDEN

Er zullen twintig jaar geleden wel weinig mensen geweest zijn, die eenig vermoeden hadden, dat Degas, schilder en teekenaar van het Parijsche Montmartre bij uitnemendheid, ook een groot beeldhouwer was. Zijn schilderijen, die tegenwoordig in alle musea van de wereld hangen en kunstgevoelige mensen buitengewoon treffen, toonen de charme en wonderlijke vreugde van den dans. Zijn onderwerpen had hij van de balletten van de Grand Opéra en de Opéra comique. Hij toont rasche levendigheid, eigen aan de Fransche ballet-school.

Hoe kwam men nu aan de tot nu toe onbekende beeldhouwwerken van Degas? Het was op een mooien dag in Mei van het jaar 1925 te Parijs. Wij slenterden na een goede lunch langs de Seine-kade en sloegen toen de rue Bonaparte in. Deze straat is alle Parijsche boulevardiers en kunstkenneren welbekend als een straat van kleine kunsthandels en antiquaires, waar men dikwijls verrassende dingen ziet.

Wij bleven voor het raam van een uitdragerswinkel staan, anders kon men deze zaak wel niet noemen, want het venster was beslagen van stof en de eigenaar van deze „salon" gaf zich heel zeker geen moeite zijn

clientèle door bijzondere uitstallingen te lokken.

In den linkerhoek van dit venster stond een kleine was-figuur, die ons door haar schoonheid van lijn verrukte. Wij gingen den winkel binnen en wat wij daar zagen, was heel wat minder opwindend: de gebruikelijke rommel en al dat samenraapsel, dat men in zulke winkels altijd ziet. Het eenige „stralende", dat was juist die kleine plastiek. Wij vroegen den man, wat hij daar had en hij zei ons, dat het één van de vele plastieken was, die op zijn zolderkamer stonden en die hij eenige jaren geleden op een verkooping aan de Boulevard Raspail had gekocht. Wij verzochten hem ons de heele verzameling te laten zien en tot onze verrassing vonden wij iets zóó kostelijks en moois, dat wij in geestdrift geraakten. Mijn metgezel, de kunsthandelaar Alfred Flechtheim uit Düsseldorf, gaf me een stomp in mijn zij en fluisterde me het woord „Degas" toe. Ik glimlachte ongeloofig, maar de goede Alfred, die een niet te overtreffen neus voor ontdekkingen had, was overtuigd van de juistheid van zijn meening en in korten tijd had hij de heele collectie van den uitdrager gekocht. Wij namen de plastieken direct mee en gingen naar ons hotel. Daarna maakten wij ze grondig schoon en toen was ook ik verrukt over de waardevolle vondst, die we bij toeval hadden gedaan.

Spoedig daarop arrangeerde Alfred Flechtheim in zijn kunstzaal in Berlijn (Mei 1926) een tentoonstelling van deze 72 nieuw ontdekte plastieken van Degas.

Deze expositie was een sensatie. Uit alle steden van Europa kwamen de bezoekers. Flechtheim had de beeldhouwwerken zeer snel kunnen verkoopen, maar hij deed het